

960401-1

Heidegger interpretuje (GA 48, s.1) nihilismus (resp. positivismus, jak potom dodává) jako „názor“, že jenom to jsoucí vsutku jest, které je přístupné smyslovému vnímání, tj. mé vlastní zkušenosti, a pak už nic jiného (die Anschauung, daß nur das in der sinnlichen Wahrnehmung zugängliche, d.h. selbsterfahrene Seiende wirklich seiend sei und sonst nichts). Tím že je popřeno vše, co je založeno na tradici a na autoritě (Obrigkeit) nebo jakkoliv jinak určené platnosti. To je vsutku výstižné, a je právě odtud možno začít s kritikou. Prvním krokem je zjištění, že smysly nás také někdy klamou. To znamená, že na jejich „informace“ se nemůžeme jen tak beze všeho spolehnout, ale že je musíme nějak prověřovat, kontrolovat a opravovat. Pak už záleží na tom, jakým způsobem ve svém pojetí zajistíme kritičnost této kritiky smyslových „dojmů“. Tak např. nás klame zrak, protože nám sice dovolí vidět, že někdo mluví nebo že orchestr hraje pod taktovkou dirigenta, ale neukáže nám nic ze slov ani z melodie. Sluch nám naproti tomu dovolí slyšet, co kdo říká nebo zpívá či hraje, ale neinformuje nás, jak vypadá on sám nebo jeho nástroj. Každý smyslový orgán nás tedy informuje o jistém aspektu nebo výseku toho, co se kolem nás děje, ale my jsme schopni to nějak skloubit dohromady a založit na takových sjednocených, integrovaných vjemech či dojmech celkovější zkušenost.

(Písek, 960401-1.)